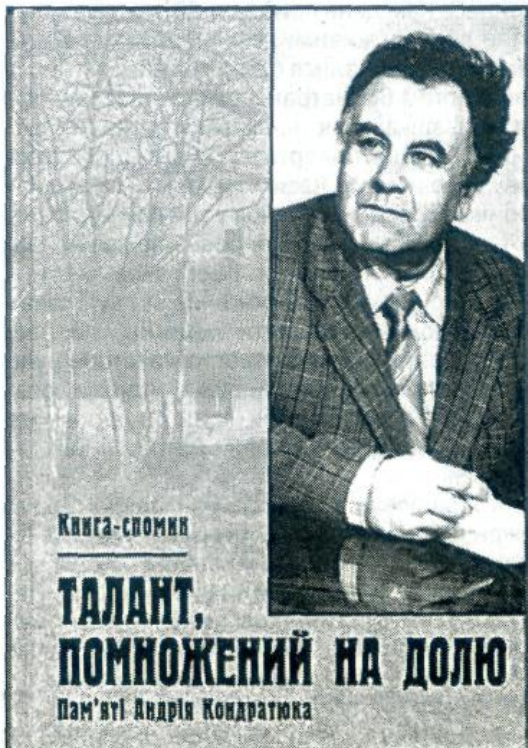


Книга-спомин «Талант, помножений на долю»

«В муці, каторзі не просить, не плаче, не стогне, раз добром нагріте серце, вік не прохолоне», – ці слова, сказані геніальним поетом Т. Г. Шевченком, стосуються вповні життя нашого знаменитого земляка Кондратюка Андрія Івановича – відомого сучасного українського письменника. Скільки випробувань дісталось йому на життєвому шляху, але велике серце великої людини не переставало випромінювати любов до останнього подиху. Любов дарували йому з народження і на все життя Мати, Батько, – слова ці завжди писав з пошаною, з великої букви. « І ми з Батьком зупинилися, щоб досягнути усесвітової дивину. І у цім моменті у моє серце увійшло, було покладене художнє осягання світу» /«Талант, помножений на долю». Автобіографія. Стор. 7/ А ще любов до родинного хутора Отраже, де черпав наснагу творчості, захоплення красою рідної землі-годувальниці. Батьківською хатою дорожив понад усе. І з великим болем сприймав часті пограбування, руйнування і хати, і хутора. Все життя спостерігав за життям хуторян, переносив на папір філософію селянського життя. Тож і головний його роман носить назву «Хутір».



дрім Івановичем я називав його багатодітним батьком, бо кожна книга, як дитина, зачата, виплекана в серці і в муках творчості народжена, випущена у вільний світ, має своє життя. Навіть за кордоном місце знайшла, бо кожную книгу наш земляк вислав у бібліотеку конгресу США. І приходила відповідь письмова про отримання кожного примірника. «Я вже дякувала Вам за прислану Вашу найновішу Книжку ...», писала Леся Храплива-Щур з далекої Канади. Дарував свої книги у шкільні бібліотеки Березнівської гімназії імені Миколи Буховича, економіко-гуманітарного ліцею, ліцею з професійним навчанням, недільної школи Свято-Покровського храму ПЦУ, просто друзям. Читаєш кожную книгу А. Кондратюка і ніби розмовляєш з автором, чуєш його неквапливу розповідь про свою долю, про долю земляків, про долю людей і людства. Зринають думки, як може маленька людина жити, дивитись із маленького хутора Отраже і бачити проблеми через



На могилі отця Леонтія на сільському кладовищі у Новій Мощаниці.

знані романи «Дорога до матері», «Хутір», «Поза межами суєти», «Випромінювання любови», «Вигнанець», «Краса зникаюча і вічна», повісті, оповідання, есеї «Новели нашого хутора», «Гості з Аргентини», «Світло любови», «Добром зігріте серце», «Геній поза Батьківщиною» та багато інших – це хвала Творцеві, оспівування рідної землі, – краси людської душі. То ж нехай Всевишній пошле нашому земляку доброго здоров'я, творчої наснаги, а Матір Божа дарує многі і благії літа. Було це 23 вересня 2012 р. Відвідавши могилу та батьківський дім о. Леонтія, письменник був надзвичайно

Тут і Батько і Мати, дитинство, студентські роки, мандрівка далекими краями, зустрічі з колегами по перу, творчими працівниками рідної районки, зі школярами, а найбільше біля батьківської хати. До слова, батьківська хата манила і звала Андрія Кондратюка все життя. Живучи в новій моквинській оселі, письменник постійно навідував рідний хутір; не раз ми їздили до хутора, де жив, творив, звідки ішов у світ і постійно повертався до хати, клуні, колодязя, дерев, посаджених в дитинстві, річки, луку, клатки землі, обораного з усіх сторін новими сучасними господарями, де родило жито,

Як радів Андрій Іванович хатинці в Моквині, яку допомогли звести за його простим проектом небайдужі люди. Щоліта приїжджав в село, де ми зустрічались, вели розмову про життя села, району, нинішнє і майбутнє України. В основному неквапливу мову вів Андрій Іванович. Хотів жити попри все: і життєві труднощі, і хвороби. В останню телефонну розмову, яку я мав з ним, питав мене: "А скільки ще літ прожив ваш пацієнт після виявлення подібної хвороби?". Давно, років з сім тому спілкувались ми в моквинській хатині та й обговорювали життя і стан його здоров'я. Ділились планами на майбутнє, намагалися передбачити, що ж нас чекає. Я розповів про подібний випадок з практики, дотримуючись деонтології. Андрій Іванович запам'ятав, пам'ять мав напрочуд добру. Я відповів, що років дванадцять, і це без операції, без лікування, з надією на волю Господню. Він полегшено зітхнув, мовляв, слава Богу, є ще в мене запас років, і планів творчих, і бажань. Та не все довелося здійснити, на жаль.

Книга – спомин. «Талант, помножений на долю». Завдяки наполегливій праці давнього колеги по перу, друга, талановитого сучасного письменника, просто доброї порядної людини Боровця Бориса Тимофійовича вийшла чудова книга пам'яті Андрія Кондратюка. Наклад всього 100 примірників. Але якщо сто людей ознайомиться зі змістом книги, та ще стільком розкажуть про нашого земляка, то це вже немало. І піде слово про Людину межі люди, буде добро творити в їх душах.

В книзі шість розділів: 1. Плакало в сивині своїй його серце. 2. Письменник, не затребуваний суспільністю. 3. Мовно-стильові та історичні аспекти творів Андрія Кондратюка. 4. Життя – як мить, зупинена в світлинах. 5. Пам'ять. 6. Бібліографія книг та публікацій Кондратюка і про Кондратюка. Двісті тридцять п'ять сторінок. Прочитав і жаль стало, що книга закінчилась. Написана просто, насичена фактами з життя. А ще скільки не згадано! Бо хіба вмістить книга всі життєві шляхи письменника? В розмові з Ан-

життєві проблеми кожної людини майбутнє цілої планети. Однак, може, Ан-



В кімнаті-келії оселі отця Леонтія в селі Нова Мощаниця.

дрій Іванович жив життям героїв своїх художніх творів. Одного разу подарував мені свою нову книгу, я читав і з великим задоволенням знайшов подібність, паралель між героєм оповідання «Босий піп» зі старцем о. Леонтієм, який жив і похований в моєму рідному селі. Там же і нині дім, в якому пройшло життя Великого Старця. Односельці називають його «Монастирок», бо в батьківському будинку о. Леонтія кімната-келія і нині зберігає дух побожної людини. Там живе і охороняє дім і могилу Старця монашка, постійно приймає паломників. Андрій Іванович сказав, що дуже хоче поїхати побачити місце, де жив о. Леонтій. Одного разу ми й поїхали в село. В храмі Різдва Пресвятої Богородиці, що його при житті відвідував Старець, після служби священник оголосив вітання: «У нашому храмі присутній Кондратюк Андрій Іванович – відомий сучасний український письменник. Його

вражений, і природою Волині, і вдячною пам'яттю земляків, ділився пла-

нами на майбутнє.

Приємно відзначити, що твори А. Кондратюка спонукають науковців до детального аналізу мови автора. Людмила Бублейник, доктор філологічних наук, професор досліджує стилетворчі функції синтаксичних структур у його творах, а Луїза Оляндер, доктор філологічних наук, професор проводить паралелі творчості Андрія Кондратюка і Ліни Костенко, знаходячи подібність та оригінальність світосприйняття відомих авторів. А ще мова його – це мова рідного Полісся, автентична, неповторна, багата як словом, так і течією думки. В одній з книг я натрапив на слово «сріберна» вода, рейка. І звучить воно як музика, мов пісня, уявляєш річку в місячному сяйві, чи рейки, які ідуть і манять в недосяжну далину, за обрій аж.

У розділі «Життя – як мить, зупинена в світлинах» фотографії найважливіших періодів життя Андрія Івановича.

тепер ростуть високі бур'яни. За ініціативи рівненської «Просвіти» біля батьківської хати споруджено пам'ятний знак з написом: «Родинний хутір відомого українського письменника Андрія Кондратюка». Дуже журився Андрій Іванович, побачивши надбитий камінь, мовляв, руйнівна людська рука і тут побувала. І як доречно звучать слова-пропозиція відомої своєю неповторною творчістю мисткині Ольги Осейчук: «Місцевій владі села Моквин, районній організації Всеукраїнського об'єднання «Просвіта» імені Т. Г. Шевченка варто підняти клопотання перед вищими владними структурами про присвоєння Моквинській гімназії імені Андрія Кондратюка, створення на родинному хуторі музею-садиби Андрія Кондратюка».

Багато творів А. Кондратюка друкувалися в нашій районці. До слова, кожна сторінка газети з його творами – випромінювання любові до всього суцього, шана до рідної землі, батькаматері, кожного живого дихання. Кожен номер газети журналісти відсилали в Київ, жодне слово не пройшло мимо уваги. За це велика подяка колективу «Надслучанського вісника».

Після публікації в «НВ» моєї статті «Сліпота: життя продовжується» Андрій Іванович зателефонував мені, що уважно статтю прочитав, написана просто, доступно, цікаво, мовляв, готовий сценарій до художнього фільму. Часто до мене телефонував, цікавився новинами району, особливо радів наданню Вселенським Патріархом Томосу Православній Церкві України і визнаній світовим православ'ям.

Андрій Іванович за життя скромний, невибагливий, спочиває, за його запевітом, в рідній землі. А книги, видані за життя, як діти, розійшлися по світу поміж людей. І книга «Талант, помножений на долю» як вдячна пам'ять земляків про геніального українського письменника Кондратюка Андрія Івановича залишить глибокий слід в серцях сучасників і майбутніх поколінь.

Сергій РОМАНЮК,
лікар ЦРЛ.